

Temat : Leśne kompleksy promocyjne – zadania i zasady wyboru drzewostanów

Uczeń potrafi:

- (P) wymienić zadania LKP
- wymienić zasady kwalifikowania drzewostanów do LKP
- (PP) określić cel utworzenia LKP

1. Podstawa prawna tworzenia Leśnych Kompleksów Promocyjnych (LKP)

- Ustawa o lasach, rozdział 2 – Gospodarka leśna;
- Art. 13 b

*„W celu promocji **trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** oraz ochrony zasobów przyrody w lasach Dyrektor Generalny może, w drodze zarządzenia, ustanawiać leśne kompleksy promocyjne.”*

- ZARZĄDZENIE Nr 4 DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie Leśnych Kompleksów Promocyjnych;
- Formalne utworzenie **pierwszych 7 leśnych kompleksów promocyjnych** nastąpił z chwilą wydania przez dyrektora generalnego Lasów Państwowych zarządzenia nr 30 z dnia 19 grudnia 1994 roku.

2. Co to są Leśne Kompleksy Promocyjne?

- **Leśne kompleksy promocyjne to duże, zwarte obszary lasu, wchodzące w skład jednego lub kilku nadleśnictw.**
- Utworzone na obszarze całego kraju, pokazują zmienność warunków siedliskowych, różnorodność składu gatunkowego lasu i wielość pełnionych przez niego funkcji.
- W ramach LKP leśnicy promują zrównoważoną gospodarkę leśną, wspierają badania naukowe i prowadzą edukację leśną społeczeństwa.
- Leśne kompleksy promocyjne są miejscem szczególnie silnych powiązań gospodarki leśnej ze społeczeństwem. Tworzą one obszary funkcjonalne o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym, a zasady ich zagospodarowania są opiniowane przez rady naukowo-społeczne.

*„Leśne kompleksy promocyjne są swoistym manifestem **trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej**, pieczętują ostateczne już odejście od koncepcji tzw. lasu normalnego, na której wychowały się poprzednie pokolenia leśników. To oryginalna, rodzima idea szerokiego promowania wielofunkcyjnej, **trwale zrównoważonej gospodarki leśnej**,(…)”*

3. Funkcjonowanie LKP

- Leśne kompleksy promocyjne są obszarami funkcjonalnymi o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym, dla których działalność określa jednolity program gospodarczo-ochronny, opracowywany przez właściwego dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.
- Dla każdego leśnego kompleksu promocyjnego Dyrektor Generalny powołuje **radę naukowo-społeczną**, do której należy inicjowanie oraz ocena realizacji działań podejmowanych w leśnym kompleksie promocyjnym.

4. Kryteria doboru lasów do LKP

- W skład leśnych kompleksów promocyjnych wchodzi **las** będące w zarządzie Lasów Państwowych.
- Do leśnych kompleksów promocyjnych **mogą być włączane lasy innych właścicieli**, na ich wniosek.
- **Leśne kompleksy promocyjne to duże, zwarte obszary lasu, wchodzące w skład jednego lub kilku nadleśnictw.**
- Przy tworzeniu leśnych kompleksów promocyjnych zwracano uwagę, aby reprezentowały one różne regiony przyrodniczo-leśne, a przez to również zmienność warunków siedliskowych, składu gatunkowego drzewostanów, walorów przyrodniczych i podstawowych funkcji lasu.

a) Włączanie lasów innych własności

- W przypadku włączenia lasów innych własności do leśnych kompleksów promocyjnych Dyrektor Generalny Lasów Państwowych zawiera umowę cywilnoprawną o włączeniu lasów wnioskującego właściciela do leśnego kompleksu promocyjnego.

Umowa zawiera zobowiązanie innego właściciela lasów włączonych na jego wniosek do leśnego kompleksu promocyjnego do respektowania postanowień jednolitego programu gospodarczo-ochronnego.

5. Cele i zadania LKP

- **Dzięki LKP widać**, że można osiągnąć **kompromis** między najważniejszymi zadaniami leśnictwa: gospodarką leśną mającą na celu m.in. produkcję drewna, ochroną przyrody, badaniami naukowymi i szeroko rozumianą edukacją. Są dowodem, że trwale zrównoważona, wielofunkcyjna gospodarka leśna przeciwdziała zagrożeniom lasu, wynikającym z rozwoju cywilizacji.
- **Testuje się tu nowe technologie leśne** i szkoli Służbę Leśną. Prowadzi prace badawcze oraz doświadczenia, których efekty są później wdrażane w całych Lasach Państwowych. Dzięki temu zasady ekorozwoju są upowszechniane we wszystkich lasach zarządzanych przez PGL LP.

- **LKP stanowią także forum współpracy** leśników ze społeczeństwem. W radach naukowo-społecznych każdego LKP zasiadają przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, autorytety świata nauki, reprezentanci organizacji pozarządowych, przemysłu drzewnego, lokalnych mediów, osoby obdarzone szczególnym zaufaniem społeczności lokalnych.

6. Zasadniczymi celami ustanowienia leśnych kompleksów promocyjnych są:

1) promowanie prowadzonej przez Lasy Państwowe trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumiane jako przekonywanie szerokich kręgów społecznych oraz kręgów decyzyjnych, iż trwale zrównoważona gospodarka leśna jest działalnością najbardziej prawidłową, uwzględniającą wszystkie aspekty zrównoważonego rozwoju oraz zintegrowaną poziomo z utrzymywaniem, kształtowaniem i pogłębianiem różnorodności biologicznej w lasach;

2) promowanie i integrowanie celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z aktywną ochroną zasobów przyrody w lasach wynikające z prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz wykorzystanie do prowadzenia ochrony przyrody sensu stricto;

3) wszechstronne rozpoznanie i monitorowanie stanu biocenoz na obszarze LKP i warunków ich bytowania oraz trendów zmian zachodzących w biocenozach.

a) Innowacje w metodach i technologiach gospodarki leśnej - Lasy Państwowe zamierzają:

- zlecać placówkom naukowym, finansować i wspierać badania mające użyteczny i praktyczny charakter;
- skutecznie wdrażać użyteczne wyniki prac naukowych;
- poszukiwać innowacyjnych rozwiązań w zakresie metod i technologii gospodarki leśnej (w kraju i za granicą) i skutecznie transferować je na grunt swojej działalności;
- eksperymentować i testować rozwiązania oraz dzielić się wiedzą na ich temat w organizacji;
- wykorzystać LKP do rozwijania i promocji nowych technologii w leśnictwie.
- Miernikiem realizacji tego celu będzie liczba wdrożonych innowacji w gospodarce leśnej prowadzonej przez PGL Lasy Państwowe

b) Edukacja leśna - w tym zakresie Lasy Państwowe zamierzają:

- opracować spójne w całej organizacji programy działań edukacyjnych z wyznaczonymi celami, w tym doskonaląc wieloletnie programy wykorzystania LKP do prowadzenia skutecznej edukacji przyrodniczo-leśnej oraz promocji działań PGLLP;
- prowadzić kampanie promujące LKP i pozostałe obszary leśne jako miejsca wypoczynku, turystyki, uprawiania sportu i obcowania z naturą;
- prowadzić działania wspierające wykorzystanie przez społeczeństwo kompleksów leśnych;
- brać udział w kształtowaniu programów nauczania w zakresie treści dotyczących wiedzy przyrodniczo-leśnej;

- brać udział w prowadzeniu zajęć przyrodniczo-leśnych; · współpracować z sektorem edukacyjnym w zakresie podnoszenia kwalifikacji przyrodniczo-leśnych nauczycieli;
- badać skuteczność prowadzonych działań edukacyjnych.

c) Ochrona przyrody

- Zapewnienie trwałości lasów, podejmowane są działania na rzecz ochrony przyrody:
- „Ochrona przyrody stanowi znaczący element kształtowania ekosystemów leśnych, ich zasobów, stabilności i różnorodności biologicznej.
- Lasy Państwowe dalej będą podejmować liczne działania i realizować programy mające na celu ochronę zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
- PGL Lasy Państwowe będą w pełni i otwarcie współpracować oraz realizować wspólne przedsięwzięcia z organami i organizacjami powołanymi do ochrony przyrody, czyniąc z nich sprzymierzeńców i partnerów w tym zakresie.
- Miernikiem realizacji tego celu będzie liczba przedsięwzięć realizowanych przez PGL Lasy Państwowe na rzecz ochrony przyrody”.

7. Przed leśnymi kompleksami promocyjnymi postawiono następujące zadania:

- wszechstronne **rozpoznanie stanu biocenozy leśnych** oraz kierunków zachodzących w nim zmian;
- prowadzenie gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, zmierzającej do zachowania naturalnej zmienności przyrody leśnej lub jej odtworzenia;
- ścisła integracja czynników ekonomicznych z wymogami ochrony przyrody i krajobrazu; analiza zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, określanie przyczyn występujących deformacji;
- szczegółowe rozpoznanie warunków geologicznych, glebowych, klimatycznych, hydrologicznych i siedliskowych, co służyć ma opracowaniu nowych planów urządzenia lasu lub dostosowaniu już istniejących do nowych zasad; w dążeniu do restytucji zbiorowisk przyrodniczo zdegradowanych i zniekształconych, w celu przywrócenia ich zgodności z siedliskiem, szczególne preferencje przyznaje się sukcesji naturalnej;
- trwałe zachowanie lub odtwarzanie walorów lasu metodami gospodarczymi, ze szczególnym uwzględnieniem metod leśnej inżynierii ekologicznej jako sposobu postępowania prowadzącego do wzrostu naturalności, różnorodności biocenozy leśnych, regeneracji, rehabilitacji lub restytucji ekosystemów i ich zrównoważenia w warunkach gospodarczych lasu wielofunkcyjnego;
- integrowanie celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej, wielkoobszarowej ochrony przyrody;
- promowanie wielofunkcyjności lasu;

- wypracowanie na użytek Lasów Państwowych i innych zarządców lasów rozwiązań modelowych, wytyczonych polityką ochrony zasobów leśnych;
- edukacja leśna społeczeństwa z wykorzystaniem tworzonej w LKP infrastruktury (izb edukacyjnych, ścieżek przyrodniczo-leśnych itd.) oraz dokształcanie Służby Leśnej na wzorcowych powierzchniach gospodarczych;
- rozwój zaplecza turystycznego

8. Działalność Nadleśnictw w obrębie LKP

- **Prowadzą działalność w zakresie:**

- 1) **trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** w sposób ponadstandardowy, wyprzedzający, a nawet eksperymentalny w celu generowania nowych rozwiązań wykorzystywanych w działalności Lasów Państwowych oraz w lasach innych form własności;
- 2) **wprowadzania do praktyki wyników eksperymentów** przeprowadzonych na obszarach LKP;
- 3) wspomagania administracji publicznej w sferze dominium (**prowadzenie ochrony przyrody sensu stricto**);
- 4) stymulowania i koordynowania prowadzenia badań naukowych i doświadczalnictwa leśnego w celu doskonalenia zasad trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz wprowadzania ich do praktyki w całych Lasach Państwowych;
- 5) wspomagania administracji publicznej poprzez prowadzenie edukacji dla zrównoważonego rozwoju, w szczególności edukacji leśnej, dla szerokich kręgów społeczeństwa;
- 6) pełnienia wiodącej roli w prowadzeniu przez Lasy Państwowe edukacji dla zrównoważonego rozwoju, w szczególności edukacji leśnej;
- 7) kształtowania dobrego wizerunku Lasów Państwowych (działalność promocyjna sensu stricto),
- 8) pełnienia wiodącej roli w zakresie komunikacji ze społeczeństwem;
- 9) funkcji dodatkowych, wynikających ze specjalizacji poszczególnych nadleśnictw władających gruntami znajdującymi się w granicach LKP;
- 10) prowadzenia szkoleń dla pracowników LP.

9. Program gospodarczo - ochronny dla leśnych kompleksów promocyjnych

- Programy te powinny zawierać m.in. następujące zagadnienia :
 - 1) ocenę rozpoznania stanu lasu, zwłaszcza jego walorów przyrodniczych i zagrożeń;
 - 2) ocenę dotychczasowych kierunków i metod zagospodarowania lasu pod kątem realizacji funkcji lasu: ekologicznych, produkcyjnych i społecznych; oraz wskazanie ewentualnych zmian i korekt w tym zakresie;

3) określenie kierunków działań w celu udostępnienia lasu m.in. dla potrzeb edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych;

Temat do opracowania dla uczniów:

Charakterystyka Leśnych Kompleksów Promocyjnych

- LKP Bory Lubuskie
 - LKP Bory Tucholskie
 - LKP Lasy Beskidu Sądeckiego
 - LKP Lasy Beskidu Śląskiego
 - LKP Lasy Bieszczadzkie
 - LKP Lasy Birczańskie
 - LKP Lasy Doliny Baryczy
 - LKP Lasy Elbląsko-Żuławskie
 - LKP Lasy Gostynińsko-Włocławskie
 - LKP Lasy Janowskie
 - LKP Lasy Mazurskie
 - LKP Lasy Olsztyńskie
 - LKP Lasy Oliwsko-Darżlubskie
 - LKP Lasy Rychtałskie
 - LKP Lasy Spalsko-Rogowskie
 - LKP Lasy Środkowopomorskie
 - LKP Lasy Warszawskie
 - LKP Puszcza Białowieska
 - LKP Puszcza Knyszyńska
 - LKP Puszcza Kozienicka
 - LKP Puszcza Niepołomicka
 - LKP Puszcza Notecka
 - LKP Puszcze Szczecińskie
 - LKP Puszcza Świętokrzyska
 - LKP Sudety Zachodnie
- Razem 25 LKp

Opis zadania dla uczniów:

Proszę krótko scharakteryzować Leśne Kompleksy Promocyjne, uwzględniając unikatowe cechy przyrodniczo-leśne każdego z nich, czyli ze względu na co zostały powołane.

Należy zawrzeć takie informacje jak – Nadleśnictwa i inne jednostki wchodzące w skład LKP, powierzchnia.

Proszę nanieść na jedną mapę Polski Leśne Kompleksy Promocyjne (kolor czerwony) i Parki Narodowe (kolor zielony), podpisać LKP i PN.

Proszę opracowanie oddać do wglądu po przerwie związanej z zawieszeniem zajęć szkolnych. Praca powinna być czytelna i schludna, zszyta zszywaczem i umieszczona w koszulce; nie przyjmę pokreślonych, nieczytelnych i „obgryzionych” prac. Macie dużo czasu i okazję na zdobycie wysokiej oceny, więc proszę się postarać.

Przypominam, że informacje na Wikipedii mogą być nieaktualne, więc polecam korzystanie ze stron związanych z Lasami Państwowymi.

Praca powinna zawierać stronę tytułową i opisaną literaturę bądź adresy stron internetowych, z których korzystano.

Stronę z mapą proszę wydrukować w formacie A4 i dołączyć do opracowania z naniesionymi LKP i PN.

Zadanie proszę oddać na pierwszej lekcji z Edukacji Leśnej po przerwie związanej z zawieszeniem zajęć szkolnych.

Wszelkie pytania proszę przesyłać za pomocą e-dziennika.

Mgr inż. Karolina Maciejewska

.....
(imię, nazwisko i klasa)

